

Zorginstituut Nederland

201802094

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. de heer
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland
Zorg I

Willem Dudokhof 1
1112 ZA Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 85 55

Contactpersoon

2020021607

Datum 13 mei 2020
Betreft **Definitief** advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Zaaknummer
2019047668

Onze referentie
2020021607

Uw referentie
201802094

Uw brief van
24 september 2019

Geachte heer ...

U hebt op 24 september 2019 aan Zorginstituut Nederland (hierna: het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid, van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoeker en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van de kosten van twee hoortoestellen type Selectic Luna R910.

Op 4 november 2019 heeft het Zorginstituut het voorlopig advies aan uw commissie verstuurd. In het voorlopig advies adviseerde het Zorginstituut uw commissie het verzoek toe te wijzen. Het Zorginstituut was van mening dat verzoeker voldoende aannemelijk had gemaakt dat sprake was van een bijzondere zorgvraag en dat hij redelijkerwijs was aangewezen op de aangevraagde buitencategorie hoortoestellen.

Vervolgens heeft uw commissie op 27 november 2019 de reactie van verweerder in de brief van 26 november 2019 op het voorlopig advies aan het Zorginstituut verstuurd met het verzoek om een definitief advies. Partijen hadden afgezien van een hoorzitting.

In zijn definitief advies van 16 december 2019 adviseerde het Zorginstituut u om nader onderzoek te laten verrichten of een binnencategorie hoortoestel (categorie 4 of 5) in combinatie met solo-apparatuur volstaat voor verzoeker en daarbij heeft het Zorginstituut aangegeven dat de doelmatigheid vervolgens een onderwerp is dat behoort tot de verantwoordelijkheid van verweerder.

Vervolgens heeft uw commissie op 30 april 2020 aanvullende stukken van partijen aan het Zorginstituut verstuurd met het verzoek opnieuw een definitief advies uit te brengen.

Zorginstituut Nederland
Zorg I

Datum
13 mei 2020

Onze referentie
2020021607

Standpunt verweerder

Op basis van ontvangen informatie van Schoonenberg Hoorsupport (hierna: de audicien), geeft verweerder in zijn brief van 15 april 2020 aan van oordeel te zijn dat verzoeker gezien zijn zorgvraag kan volstaan met een binnencategorie hoortoestel (Elite 80-R10) zonder solo-apparatuur. Volgens de administratie van de audicien heeft verzoeker in 2018 onder meer aangegeven 'op zichzelf tevreden te zijn over deze toestellen'.

Ook geeft verweerder aan van oordeel te zijn dat er geen aanspraak bestaat op een buitencategorie hoortoestel als uw commissie zou oordelen dat verzoeker niet zou kunnen volstaan met voornoemd hoortoestel zonder solo-apparatuur.

Verweerder baseert dit oordeel op het antwoord van de audicien op 13 februari 2020 op de vraag 'Is de zorgvraag van de verzekerde adequaat te compenseren door middel van hoortoestellen binnen de database in combinatie met solo-apparatuur?'. Het antwoord van de audicien was namelijk: 'Deze situaties zijn te verbeteren met solo-apparatuur, nieuwe hoortoestellen zouden hierbij niet eens noodzakelijk zijn. Voor privé gebruik heb je naast de Roger x de Roger select nodig, en voor vergaderingen de table mic. Het voordeel van een directe externe microfoon is dat je enorm veel 'ruis' weghaalt omdat je de verbinding tussen de bron (de stem) en de microfoon directer maakt'.

Beoordeling

De door de verweerder geciteerde woorden 'op zichzelf tevreden' zijn voor meerdere uitleg vatbaar. Uit de bijgevoegde informatie blijkt dat verzoeker weliswaar 'op zichzelf tevreden' was met het binnencategorie hoortoestel (Elite 80-R10), maar ook aangaf dat het horen op beurzen en in grote holle ruimten en veel gezelschap lastig bleef.

Uit de aanvullende informatie komt naar voren dat 60% van de werktijd van verzoeker bestaat uit overleggen met 1 tot 5 personen in bijvoorbeeld hotels, met restaurantgeluid eromheen. Verder staat hij 40% van zijn werktijd op beurzen, waarbij hij eveneens meerdere personen te woord moet staan tussen het rumoer van de grote zaal en passanten.

De gemachtigde van verzoeker noemt daarnaast dat verzoeker ook lezingen geeft, waarbij hij op een podium een publiek adresseert, en waarbij het nagenoeg onmogelijk is om een (bij solo-apparatuur behorende) microfoon bij de gastsprekers en vraagstellers te houden om het gesprek goed te kunnen volgen.

In het antwoord van de audicien van 13 februari 2020 gaf deze aan dat de hoorsituaties tijdens drukker momenten te verbeteren zijn met solo-apparatuur, en dat nieuwe hoortoestellen hierbij niet eens noodzakelijk zouden zijn. Omdat de externe microfoon van solo-apparatuur dicht bij de spreker is, wordt er inderdaad veel ruis/omgevingsgeluid weggehaald. Echter er zijn ook andere argumenten aangevoerd die pleiten voor een buitencategorie hoortoestel. Op deze argumenten, naast de aanvraag door het audiologisch centrum, gaat verweerder niet in.

Uit de voorliggende informatie blijkt dat de uitgeprobeerde binnencategorie hoortoestellen alleen voldoen in rustige omgevingen, en dat verzoeker dus niet

uitkomt met een hoortoestel uit de database. Gezien de specifieke werkzaamheden van verzoeker, met name het spreken op beurzen en het geven van lezingen, lijkt de combinatie van een binnencategorie hoortoestel en solo-apparatuur evenmin te volstaan voor verzoeker.

De gevraagde hoortoestellen maken het mogelijk zijn werk naar behoren te kunnen doen.

Zorginstituut Nederland
Zorg I

Datum
13 mei 2020

Onze referentie
2020021607

Met verwijzing naar het voorlopig advies van 4 november 2019 benadrukt het Zorginstituut dat sinds 1 januari 2013 alle noodzakelijke hoorhulpmiddelen inclusief bijbehorende apparatuur, óók wanneer deze specifiek nodig zijn op werk, kunnen worden verstrekt op grond van de Zvw. Er kan geen beroep meer worden gedaan op het UVW op grond van de WIA.¹

Het Zorginstituut merkt ten overvloede nog op dat in het kader van doelmatigheid de audicien daarnaast aangeeft dat een binnencategorie hoortoestel met solo-apparatuur duurder is dan het buitencategorie hoortoestel. De table mics zijn namelijk erg kostbaar en gezien de werkzaamheden van verzoeker is het aannemelijk dat hij meer dan één extra microfoon nodig zou hebben.

Advies van het Zorginstituut

Gelet op al het voorgaande adviseert het Zorginstituut u aan om het verzoek toe te wijzen.

Hoogachtend,

.....

---

¹ Zie met name artikel 2, derde lid, van het Reïntegratiebesluit: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0019152/2019-07-01>

Zorginstituut Nederland

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. de heer
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland
Zorg

Willem Dudokhof 1
1112 ZA Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 85 55

Contactpersoon

2019062285

Datum 16 december 2019
Betreft **Definitief** advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Zaaknummer
2019047668

Onze referentie
2019062285

Uw referentie
201802094

Uw brief van
24 september 2019

Geachte heer

U hebt op 24 september 2019 aan Zorginstituut Nederland (hierna: het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid, van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoeker en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van de kosten van twee hoortoestellen type Selectic Luna R910.

Op 4 november 2019 heeft het Zorginstituut het voorlopig advies aan uw commissie verstuurd. In het voorlopig advies adviseerde het Zorginstituut uw commissie het verzoek toe te wijzen. Het Zorginstituut was van mening dat verzoeker voldoende aannemelijk had gemaakt dat sprake was van een bijzondere zorgvraag en dat hij redelijkerwijs was aangewezen op de aangevraagde buitencategorie hoortoestellen.

Vervolgens heeft uw commissie op 27 november 2019 de reactie van verweerder in de brief van 26 november 2019 op het voorlopig advies aan het Zorginstituut verstuurd met het verzoek om een definitief advies. Partijen hebben afgezien van een hoorzitting. Het Zorginstituut gaat hieronder in op bovengenoemde brief van verweerder.

Reactie op brief van verweerder

'Keuzeprotocol hoorzorg niet gevolgd'

Verweerder geeft aan dat de eerste aanvraag in 2012 was. De hoortoestellen die destijds aan verzoeker verstrekt zijn, zouden nu worden ingedeeld in categorie 4. Er zijn geen substantiële verslechtingen van het gehoor aangetoond en het opnieuw afnemen van de Amsterdamse Vragenlijst (AVL) is volgens verweerder niet van toepassing.

Wel vindt verweerder dat de audicien volgens het Keuzeprotocol testen had moeten uitvoeren in de aangewezen categorie (categorie 4). Er dienen vervolgens altijd 2 toestellen uitgeprobeerd te worden in de aangewezen categorie. Als na het testen in de aangewezen categorie de toestellen niet adequaat worden bevonden mag de audicien één categorie hoger ten opzichte van de aangewezen categorie. Dit +1 principe geldt niet automatisch wanneer een persoon al is aangewezen op de hoogste categorie (categorie 5).

Zorginstituut Nederland
Zorg

Datum
16 december 2019

Onze referentie
2019062285

Reactie

In principe hoeft de Amsterdamse Vragenlijst niet te worden afgenomen als het gehoorverlies sinds 2012 niet substantieel is veranderd. Echter uit het dossier en eerdere brieven van verweerder (van 13 juni 2018 en 19 oktober 2018) blijkt dat de situatie (werkomstandigheden) en daarmee zorgvraag van verzoeker wél is veranderd ten opzichte van 2012. Hierdoor zouden de resultaten uit de AVL (waaronder de vragen over conversatie in situaties met bijgeluiden) mogelijk anders zijn dan in 2012. Met verwijzing naar het voorlopig advies gaat de functiegerichte omschrijving van de verstrekking van hoorhulpmiddelen in de Rzv dan ook uit van de hoorbehoefte/zorgvraag van de betrokkene waarbij niet alleen de aard en de mate het gehoorverlies bepalend zijn maar juist ook de leef- en werkomstandigheden.

Uit de beschikbare informatie in het dossier blijkt dat bij verzoeker categorie 5 hoortoestellen zijn getest. Uit de brief van 26 november 2019 is op te maken dat verweerder vindt dat verzoeker ten onrechte twee sets categorie 5 hoortoestellen op proef heeft gehad en dat de audicien eigenlijk categorie 4 hoortoestellen had moeten uitproberen. De vraag is waarom dit niet is gebeurd. Overigens gaf verweerder in de eerder genoemde brieven aan dat in geval van verzoeker categorie 5 hoortoestellen noodzakelijk geacht konden worden, dit in verband met de gewijzigde werkomstandigheden.

'Bijzondere zorgvraag'

Verweerder geeft aan dat de Plomp-test niet als doorslaggevend dient te worden gezien voor het bepalen van de categorie of het opschalen van een categorie, omdat de test geen betrouwbare en objectieve meetresultaten geeft. Het Zorginstituut verwijst naar audiologieboek.nl, paragraaf 8.3.7.3(2), waarin juist ook de kanttekeningen bij deze testmethode gezet worden. Ook op www.hoorwiizer.nl/hoortests/specialistische-tests staat de volgende opmerking over deze spraak in ruis-test:

Let op! Er is discussie of de Plomp-test een goede afspiegeling is van de problemen die slechthorenden in de praktijk ervaren. Het zou beter zijn om tests uit te voeren met wisselende ruis: achtergrondlawaai van bijvoorbeeld verkeer, van enkele sprekers, van een groot aantal pratende mensen, soms hard, soms zacht.

Dit is dan ook reden waarom de test geen onderdeel is van het Keuzeprotocol hoorzorg, aldus verweerder.

Verweerder geeft voor het eerst solo-apparatuur als mogelijke optie. Volgens verweerder is onvoldoende onderbouwd waarom verzoeker niet uit zou kunnen met boortoestellen in de 'binnen' categorie(n). Uit de aanvraag kan niet opgemaakt worden of andere hulpmiddelen zijn overwogen of waarom bijvoorbeeld solo-apparatuur in onderhavig geval niet geschikt zou zijn.

Volgens de Technisch Adviseur van verweerder lijkt juist in de genoemde werkomstandigheden van verzoeker solo-apparatuur uitermate geschikt.

Zorginstituut Nederland
Zorg

Reactie Plomp-test

Het Zorginstituut realiseert zich dat er discussie is over de vraag of de Plomp-test een goede afspiegeling is van de door slechthorenden in de praktijk ervaren problemen. De formulering op de website hoorwijzer.nl, waarnaar verweerder verwijst, kan echter ook wijzen op het missen van een hoorprobleem in de genoemde situaties.

Datum
16 december 2019
Onze referentie
2019062285

Inderdaad kunnen kanttekeningen gemaakt worden, zoals ook in paragraaf 8.3.7.3(2) op audiologieboek.nl aangegeven, bij het *uitvoeren* van de Plomp-test. Door bepaalde aspecten in de uitvoering kan deze test een te gunstige score geven, alsook een onterecht ongunstige score. Daarnaast kan de Plomp-test op zichzelf minder geschikt zijn voor bepaalde groepen patiënten (zoals jonge kinderen en anderstaligen).¹

Ook in het voorlopig advies is te lezen dat het bekend is dat er kanttekeningen te maken zijn bij de Plomp-test, maar dat de Plomp-test desalniettemin gezien wordt als gouden standaard voor het meten van het spraakverstaan van een persoon in ruis. Hoewel deze test niet specifiek genoemd wordt in het Keuzeprotocol hoorzorg, kan de test gezien worden als een aanvullende test in het kader van een bijzondere zorgvraag en zullen de bevindingen (slecht verstaan in rumoerige omgevingen/ruis) ook kunnen blijken uit de Amsterdamse Vragenlijst. De door de klinisch fysicus-audioloog genoemde uitkomsten van de Plomp-test bevestigen dan ook de ervaringen van verzoeker. Overigens worden spraak in ruis-metingen in zowel het oorspronkelijke 'Protocol ten behoeve van het verstrekken van hoorhulpmiddelen in het kader van de Zorgverzekeringswet'² als in het 'Protocol Hoorhulpmiddelen 2.0' (2018) genoemd als optioneel onderzoek.

Reactie solo-apparatuur

Solo-apparatuur valt onder artikel 2.10, eerste lid, onderdeel b, van de Rzv. Het gaat in deze aanspraak om hulpmiddelen ter compensatie van beperkingen in het luisteren en beperkingen in het gebruik van communicatieapparatuur, indien de hulpmiddelen als bedoeld onder a, hiervoor onvoldoende verbetering bieden dan wel indien deze hulpmiddelen *substitueren* voor de hulpmiddelen als bedoeld onder a.

In de genoemde werkomstandigheden van verzoeker zou dit inderdaad een adequate oplossing kunnen zijn. Of dit in geval van verzoeker daadwerkelijk een adequate en meest doelmatige oplossing is, zou nader moeten worden onderzocht. Het Zorginstituut kan op basis van het dossier niet beoordelen of een binnencategorie hoortoestel (categorie 4 of 5) in combinatie met solo-apparatuur volstaat voor verzoeker. Vervolgens is doelmatigheid een onderwerp dat behoort tot de verantwoordelijkheid van verweerder.

¹ Zie o.a. artikel <http://vhz-online.nl/din-test-meten-van-spraak-in-ruis-bij-jonge-kinderen> (website van FENAC en Stichting Siméa), volgens welke de Plomp-test wordt beschouwd als gouden standaard voor het meten van spraakverstaan in ruis.

² Zie o.a. <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-531615.pdf>

Advies Zorginstituut

Het Zorginstituut adviseert u om verweerder nader onderzoek te laten verrichten of een binnencategorie hoortoestel (categorie 4 of 5) in combinatie met solo-apparatuur volstaat voor verzoeker. Vervolgens is doelmatigheid een onderwerp dat behoort tot de verantwoordelijkheid van verweerder.

Hoogachtend,

Zorginstituut Nederland
Zorg

Datum
16 december 2019

Onze referentie
2019062285

Zorginstituut Nederland

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Aan de Geschillencommissie van
Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. de heer I
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland
Zorg

Willem Dudokhof 1
1112 ZA Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 85 55

Contactpersoon

2019053129

Datum 4 november 2019
Betreft Advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Zaaknummer
2019047668

Onze referentie
2019053129

Uw referentie
201802094

Uw brief van
24 september 2019

Geachte voorzitter, commissie,

U hebt op 24 september 2019 aan Zorginstituut Nederland (hierna: het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid, van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoeker en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van de kosten van twee hoortoestellen type Selectic Luna R910.

Bij uw adviesaanvraag hebt u ons ook een kopie van het dossier gestuurd, maar een verslag van de hoorzitting ontbreekt nog. Het Zorginstituut brengt daarom een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoeker aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Het advies van het Zorginstituut kan dus geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Juridisch kader

Polisvoorwaarden (voor zover relevant)

In artikel 20 van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak op hulpmiddelen omschreven. Dit komt overeen met hetgeen daarover bij en krachtens de Zvw is bepaald.

Aanspraak op een hoortoestel voor zover van toepassing

Artikel 2.10, eerste lid, onderdeel a, van de Regeling zorgverzekering (Rzv): Hulpmiddelen als bedoeld in artikel 2.6, onderdeel c, omvatten hulpmiddelen ter correctie van stoornissen in de hoorfunctie voor zover sprake is van een revalideerbaar oor met ten minste een verlies van 35dB of ernstig oorsuizen.

Redelijkerwijs aangewezen zijn op

Volgens artikel 2.1, derde lid, van het Besluit zorgverzekering (Bzv), heeft een verzekerde slechts recht op een vorm van zorg of een dienst voor zover hij daarop naar inhoud en omvang redelijkerwijs is aangewezen. Volgens jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep¹ (hierna: CRvB) moet een hulpmiddel geschikt zijn om de beperkingen/belemmeringen van verzekerde in aanvaardbare mate te compenseren en dienen alsmede de concrete feiten en omstandigheden waarin de individuele verzekerde op het gebruik is aangewezen, richtinggevend te zijn.

Vervolgens is het, gelet op de Memorie van Toelichting bij artikel 14 van de Zvw, uitgangspunt dat de doelmatigheid een onderwerp is dat behoort tot de verantwoordelijkheid van de zorgverzekeraar. Hierbij kunnen de kosten in overweging worden genomen. De verstrekking moet niet onnodig duur zijn. Van een onnodig dure voorziening is sprake als in plaats van deze voorziening goedkopere adequate, alternatieve hulpmiddelen voorhanden zijn.²

Keuzeprotocol hoorzorg

Een tool is ontwikkeld om artikel 2.1, derde lid, van het Bzv toe te passen op de hoorzorg: het Keuzeprotocol hoorzorg.³ Verzekerde krijgt door toepassing van dit protocol in principe datgene waarop hij redelijkerwijs is aangewezen.

Het protocol voor de hoorzorg bestaat in beginsel, samengevat, uit de volgende stappen:

- een uitgebreide hoortest,
- een uitgebreide vragenlijst (zogenoeten 'Amsterdamse vragenlijst', om te achterhalen welke beperkingen de patiënt ervaart in het horen en verstaan en wat de belangrijke (luister)situaties zijn waar verbetering moet komen),
- bepaling van de zorgvraag door de audicien/audioloog, op basis van de uitslag van de gehoortest en vragenlijst, en
- keuze voor een hoortoestel uit de categorie die bij de zorgvraag past.

Er is een hoortoestellendatabase ontwikkeld, waarin de hoortoestellen opgenomen zijn die voor vergoeding in aanmerking komen.⁴ Er zijn vijf categorieën waarin de hoortoestellen zijn ingedeeld. Deze indeling is gebaseerd op de zorgvraag en de complexiteit van het hoorprobleem. Categorie 5 betreft hoortoestellen met een gehooroplossing voor de meest complexe hoorproblemen (zwaar gehoorverlies). De indeling van deze hoortoestellen in de vijf categorieën is gedaan door onafhankelijke audiciens, audiologen en wetenschappers. Hoortoestellen die niet in deze database zijn opgenomen worden in de praktijk ook wel 'buitencategorie' of 'categorie 6' hoortoestellen genoemd.

Zorginstituut Nederland
Zorg

Datum
4 november 2019

Onze referentie
2019053129

¹ CRvB, 15 augustus 2007, 05/5963 ZFW en CRvB, 19 september 2007, 06/1478 ZFW.

² Idem.

³ Vanuit Zorgverzekeraars Nederland in samenwerking met onder meer audiciens en de patiëntenvereniging NVVS

⁴ Idem.

In principe komt een verzekerde uit met een hoortoestel uit de database, passend bij de categorie waarin hij/zij is ingedeeld. Als dit niet het geval is kan een buitencategorie hoortoestel toch worden vergoed als sprake is van een bijzondere zorgvraag. De aanvraag moet dan gedegen onderbouwd zijn door de zorgverlener.

Zorginstituut Nederland
Zorg

Datum
4 november 2019

Onze referentie
2019053129

Beoordeling

De vraag die moet worden beantwoord is of verzoeker aanspraak maakt op de aangevraagde buitencategorie hoortoestellen.

Het Zorginstituut heeft met zijn medisch adviseur kennis genomen van de stukken en deelt het volgende mee.

Situatie verzoeker

In 2012 was bij verzoeker sprake van een gehoorverlies van 38,3 dB op het rechter oor en 36,6 dB op het linker oor. Destijds werden daarvoor Siemens Life 301 toestellen aangeschaft. Volgens de klinisch fysisch-audioloog (februari 2019) is het gehoorverlies rechts 37 dB en links 35 dB.

Deze hoortoestellen zijn inmiddels aan vervanging toe. Verzoeker wil in aanmerking komen voor twee hoortoestellen type Selectic Luna R910. Deze hoortoestellen vallen in de buitencategorie.

Verzoeker is accountmanager buitendienst en werkt dagelijks in gehorige ruimtes, zoals vergaderzalen, meeting rooms, beurzen, restaurants, en algemene ruimtes. Hij geeft aan veel moeite te hebben om een gesprek te volgen in ruimtes met bijgeluiden en stemmen. Bij het testen in de praktijk van hoortoestellen uit categorie 5 werden de bijgeluiden voor hem onvoldoende gefilterd en was een gesprek voeren/volgen heel moeilijk en in een aantal gevallen onmogelijk. Bij de buitencategorie hoortoestellen werden de bijgeluiden wel gefilterd en kon hij het gesprek met klanten/collega's wel goed volgen. Verzoeker geeft aan dat de gevraagde hoortoestellen noodzakelijk zijn om zijn functie goed te kunnen uitoefenen. Het gaat om dagelijkse gesprekken, waarbij 3 tot 4 gesprekken per dag plaatsvinden in ruimten waar veel mensen aanwezig zijn.

Verzoeker geeft verder aan dat zowel het audiologische centrum als zijn leverancier/audicien de aanvraag voor buitencategorie hoortoestellen ondersteunen.

Onderbouwing aanvraag door behandelend klinisch fysisch-audioloog

In de brief van 19 februari 2019 geeft de klinisch fysisch-audioloog van het audiologisch centrum aan dat verzoeker met de buitencategorie hoortoestellen beter kan verstaan in rumoerige omgevingen tijdens zijn werk dan met de binnencategorie hoortoestellen. Ook het telefoneren in de auto lukt beter met de buitencategorie hoortoestellen. Verder blijkt dat met de buitencategorie hoortoestellen het verstaan van zachte spraak van 45 dB beter is dan met de binnencategorie hoortoestellen.

In de brief van 30 april 2019 geeft de behandelend klinisch fysisch-audioloog aan dat onder verschillende condities het spraakverstaan bij verzoeker in rumoer is gemeten met de gebruikelijke Plomp-test. Deze geeft een exacte maat voor het verstaan in stoorgeluid. De gebruikte condities bootsen realistische situaties uit het dagelijks leven na:

1. Spreker van voren met stabiel stoorgeluid van voren
2. Spreker van voren met fluctuerend stoorgeluid van voren
3. Spreker van voren met stabiel stoorgeluid van opzij
4. Spreker van voren met fluctuerend stoorgeluid van opzij

Voor de eerste 2 condities vielen de verstaanscores bij verzoeker met de buitencategorie toestellen binnen normale grenzen. Met de binnencategorie toestellen waren deze scores echter slechter dan de normaalwaarden.

Voor condities 3 en 4 zijn geen normaalwaarden van de Plomp-test bekend, wel kunnen de scores met de verschillende toestellen onderling vergeleken worden.

Zorginstituut Nederland
Zorg

Datum
4 november 2019

Onze referentie
2019053129

In de brief van 9 augustus 2019 beaamt de klinisch fysisch-audioloog dat verzoeker in stilte redelijk verstaat met zowel de binnen- als de buitencategorie toestellen: 78%-90% respectievelijk 100% voor zeer zachte spraak (55 dB) en 94-96% respectievelijk 96% voor zachte spraak. In rumoer is het verstaan echter onvoldoende met de binnencategorie toestellen. De kritische signaalruis-verhouding (S/N) is -2,3 dB bij vaste ruis en -8,2 dB bij fluctuerende ruis: beide waarden vallen meer dan 3 dB buiten de norm van respectievelijk -6.5 dB en -13 dB. Met de buitencategorie toestellen is het spraakverstaan wel voldoende: S/N-waarden zijn dan respectievelijk -4,6 dB en -11,8 dB; deze waarden vallen binnen 3 dB ten opzichte van de norm. In de op zijn werk veel voorkomende situaties kan verzoeker dus onvoldoende functioneren met de binnencategorie toestellen, terwijl hij met de buitencategorie toestellen voldoende functioneert. Volgens de klinisch fysisch-audioloog vormen deze metingen, in combinatie met de voordelen die verzoeker in het dagelijks leven ondervindt, ruim voldoende reden om zijn buitencategorie toestellen te vergoeden.

Afwijzing verweerder

In zijn brief van 19 oktober 2018 wijst verweerder het verzoek af. Het gehoorverlies is sinds de vorige aanschaf van hoortoestellen in 2012 nauwelijks veranderd. De destijds aangeschafte Siemens Life 301 zouden nu worden beschouwd als categorie 4 toestellen. Vanwege gewijzigde (werk)omstandigheden is verweerder van oordeel dat, ondanks dat het gehoorverlies in de loop der jaren nauwelijks is gewijzigd, nu categorie 5 hoortoestellen noodzakelijk geacht kunnen worden. Vergoeding van buitencategorie hoortoestellen wordt, gezien het relatief geringe gehoorverlies ten opzichte van de gemeten waarden in 2012, als ondoelmatig gezien. Daarbij speelt ook dat hoortoestellen uit de buitencategorie slechts een kleine of geen verbetering geven in het verstaan van spraak, aangeboden met een sterkte van 55 dB, ten opzichte van de uitgeprobeerde categorie 5 toestellen (spraakverstaan 96% bij 55 dB met de gevraagde Selectic hoortoestellen; met de categorie 5 hoortoestellen is dit respectievelijk 94% (Oticon) en 96% (NovaSense)). Het verstaan van zachte spraak (van 45 dB) laat weliswaar een iets groter verschil zien tussen de verschillende hoortoestellen, maar ook dit verschil is niet dermate groot dat van een noodzaak voor buitencategorie hoortoestellen gesproken kan worden (Selectic 100%, Oticon 90%).

Aanvullend geeft verweerder in de brief van 20 september 2019 aan dat de Plomp-test niet behoort tot de testen die vallen onder het Keuzeprotocol hoorzorg. Er bestaat ten aanzien van deze test discussie of de test een goede afspiegeling is van de problemen die slechthorenden in de praktijk ervaren. Voorts merkt

verweerder op dat het aan de audioloog is om de indicatie te stellen voor het hulpmiddel, in dit geval een hoortoestel. Het type en de categorie van het hoortoestel dient echter, volgens het Keuzeprotocol hoorzorg, te worden vastgesteld door de audiciens.

Zorginstituut Nederland
Zorg

Datum
4 november 2019

Onze referentie
2019053129

Beoordeling

Zoals aangegeven in het juridisch kader kan een buitencategorie hoortoestel worden vergoed als sprake is van een bijzondere zorgvraag. De aanvraag moet dan gedegen onderbouwd zijn door de zorgverlener. Hieruit moet blijken dat een verzekerde niet kan uitkomen met een hoortoestel uit de database, passend bij de categorie waarin hij/zij is ingedeeld. Het Keuzeprotocol hoorzorg vermeldt hierover het volgende:

'Objectief kan worden aangetoond (aanvullende testen- bijkomende gegevens) dat het niet mogelijk is om de slechthorende binnen de gestelde beleidskaders te voorzien van een adequaat functionerende hooroplossing.'

Voor de volledigheid merkt het Zorginstituut op dat sinds 1 januari 2013 alle noodzakelijke hoorhulpmiddelen inclusief bijbehorende apparatuur, ook wanneer deze specifiek nodig zijn op werk, kunnen worden verstrekt op grond van de Zvw. Er kan geen beroep meer worden gedaan op het UVW op grond van de WIA.⁵ De functiegerichte omschrijving van de verstrekking van hoorhulpmiddelen in de Rzv gaat uit van de hoorbehoefte van de betrokkene.

Zoals aangegeven in het juridisch kader moet volgens jurisprudentie een hulpmiddel geschikt zijn om de beperkingen/belemmeringen van verzekerde in aanvaardbare mate te compenseren en dienen alsmede de concrete feiten en omstandigheden waarin de individuele verzekerde op het gebruik is aangewezen, richtinggevend te zijn.

Dit houdt onder meer in dat wanneer een persoon met een auditieve handicap in het arbeidsproces een functie aanvaardt waarbij sprake is van een bepaalde (gewijzigde) hoorbehoefte, er zo nodig ook moet worden voorzien in de verstrekking van een (ander) hoorhulpmiddel, dat geschikt is voor gebruik in die (nieuwe) functie.

Het Zorginstituut is van mening dat uit zowel de brieven van verzoeker als uit de brieven van de klinisch fysicus-audioloog, met name de brief van 9 augustus 2019, volgt dat verzoeker in de op zijn werk veel voorkomende, rumoerige situaties niet uit kan komen met de twee uitgeteste hoortoestellen uit de database.

Het Zorginstituut kan verweerder niet geheel volgen in zijn afwijzing dat de Plomp-test niet zou behoren tot de testen die vallen onder het Keuzeprotocol hoorzorg. Hoewel deze test niet specifiek genoemd wordt in het Keuzeprotocol hoorzorg, kan de test gezien worden als een aanvullende test in het kader van een bijzondere zorgvraag en zullen de bevindingen (slecht verstaan in rumoerige omgevingen/ruis) ook kunnen blijken uit de Amsterdamse Vragenlijst (die overigens niet bij de voorliggende stukken gevoegd is).⁶ De door de klinisch

⁵ Zie met name artikel 2, derde lid, van het Reïntegratiebesluit: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0019152/2019-07-01>

⁶ De Plomp-test wordt gezien als gouden standaard voor het meten van het spraakverstaan van een persoon in ruis. Dat er kanttekeningen te maken zijn bij de Plomp-test is bekend. Zie onder meer <https://audiologieboek.nl/content/8-3-72-onderzoek-van-het-verstaan-van-zinnen-in-ruis/> Het meten van spraakverstaan in ruis kan meerwaarde hebben voor het bepalen van de beperkingen in het horen, aangezien bij een gehoorstest in een stille ruimte best goede scores gehaald kunnen worden terwijl de patiënt in het dagelijks leven juist niet goed hoort/verstaat.

fysicus-audioloog genoemde uitkomsten van de Plomp-test bevestigen dan ook de ervaringen van verzoeker.

Aangezien verzoeker aangeeft dat de problemen met spraakverstaan op zijn werk op locaties frequent (dagelijks 3-4 maal) voorkomt, en de aard van het werk dusdanig is dat de te voeren/volgen gesprekken niet/niet altijd in een stille(re) locatie kunnen plaatsvinden, is het voldoende aannemelijk dat verzoeker redelijkerwijs is aangewezen op de aangevraagde buitencategorie hoortoestellen.

Zorginstituut Nederland
Zorg

Datum
4 november 2019

Onze referentie
2019053129

Conclusie

Gelet op de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering en de informatie van de klinisch fysicus-audioloog, is het Zorginstituut van mening dat verzoeker voldoende aannemelijk heeft gemaakt dat sprake is van een bijzondere zorgvraag en dat hij redelijkerwijs is aangewezen op de aangevraagde buitencategorie hoortoestellen.

Advies van het Zorginstituut

Gelet op al het voorgaande adviseert het Zorginstituut u om het verzoek toe te wijzen.

Hoogachtend,

Hoofd afdeling Zorg